

Դ. ԱԶԳ-ԱՅԻՆ ԱՌԱԾ-ՆԵՐ

Ազուակին ասին զշերի մէջ ռմ ձագն է սիրուն. ասաւ իմ.

Ազուակի ծեռաց արասու տեղ կ'վերցնես.

Ազուակի ձէնը որ Աստուած լսէ, Վարդեռին ձիւն կգայ.

Ազուակի պէս թագն իր ձագի զուլին է զնում.

Ազուակի տեսած սերմը չի կանանչի.

Ազամ խաբուաւ դրախտէն ելաւ.

Ազամ պուպուզ է տեսել.

Ազապն ազապին հախ է, ազապն որքևարոն նըհախ.

Ազատուաւ, թող աղջիկ լինի.

Ազգիցդ է յայտնի ով լինելդ.

Ալու դաբաը փլաւն էր.

Ալու գտակը Վալու զլուխն է զնում.

Ալին էինք լալիս, Վալին էկաւ կարպեաով.

Ալիք ջուալին թայ շինելու խօմ չեմ.

Ալու զումաշ բողչայ է, մէկ օր էլ ձեր առաջը կ'բացուի.

Ա՛խ Աստուած, որին կուտաս նախչուան, որին չես տայ չարխի չուան.

Ա՛խ Աստուած, վախ Աստուած, որին կուտաս սէլով փէտ, որին չես

տայ ցախ, Աստուած.

Ախ ու վախով կանցնի աղքատի օրը, Էլի կըսէ Աստուած ողորմած է.

Ածան հաւը՝ կէկչան կլնի.

Ակաս – մակաս՝ դու էիր պակաս.

Ակօսը մենծ եղից կ'ծռուի.

Ահը կուտան, բայց ոչ մահը.

Ահի տարին ինչ էր, թէ մահի տարին ինչ ըլնի.

Ահը վեր է քանց մահը.

Աղ կայ, մաղ կայ, յօրին լըս էփի գաթայ.

Աղբը գիւռ գալը, կտրելու նշան է.

Աղբէրն ըսաւ քուր չունիմ, քուրն ըսաւ աղբէր ունիմ.

Աղբէրն աղբօրն ըսաւ, հալա հեսապ տեսնենք, Էլի աշքիս լոյսն ես.

Աղբիւրը որ մուտաշառես, ջուրը որտեղից պտի խմես.

Աղն է պակաս կամ թէ մաղը.

Աղուէսի վկան իր պոչն է.

Աղուէսի աղբօրնթիւն կենես.

Աղուէսի դունչը հաղողին չ'հասաւ, ասաց խակ է.
Աղուէսի դունչը մաին չ'հասաւ, ասաց հոտած է.
Աղուէսը մարագը բռն է դրել, մեր թազու հիւքմիցն է.
Աղուն՝ աղի կըսեն, ալնուն էլ ալնի.
Աղքատ հպարտ, քիթդ էլ մենծ, բռւ դարտդ նվ կ'քաշէ.
Աղքատ իրիցու քարոզը չի անցնի.
Աղքատ՝ աղքատ, քիթդ սրբէ, էլի աղքատ էղեր.
Աղքատը շարաթ օրը կուգայ.
Աղքատը հաց ու պանիր ունէր, գիշեր քունը չ'տարաւ.
Աղքատի կով էղնէր կ'ցամքէր.
Աղքատին ծեծում էին, վայ կոնակս էր գոռում.
Աղջիկ քեզի կսեմ, հարս դու իմացիր.
Աղջիկ շեղած, հարս էղաւ.
Աղջիկը կորել է, մայրը փուլերու համար կուլայ.
Աղջիկը մենծնայ, մենծ փառքի տիրանայ.
Աղջիկը շ'կարած ձմերուկ է, ոչ լաւը կիմացուի, ոչ վատը.
Աղջկայ կամքին որ թողնես, դէպի զուռնաշուն կերթայ.
Աղջկայ գէշը չ'տեսանք, հարսի լաւը.
Աղջկան կամ մարդը կ'տանի, կամ մահը.
Ամանաթ հացը փոր չի կշացնէ.
Ամանաթ ձի նստողը, թէղ վեր կգայ.
Ամանաթը տէրը կուզէ.
Ամառ ձմեռ մէկ խելքն ինչ անէ.
Ամռուույ փուշը՝ ձմեռուույ նուշ է.
Ամէն ծաղիկ իրայ հոտն ունի.
Ամէն մարդ իր փոսը կ'լցնէ.
Ամէն մարդի դարաը իրան համար դավա է.
Ամէն մարդի հաւատալ չի լինի.
Ամէն սրտի մէջ մէկ ասլան է պարկած.
Ամէն քայլի հետ մօտենում ենք մամին.
Ամէն մարդի իրայ շուանով կը կախեն.
Ամէն մարդի մեղք իրանից կուզեն.
Ամէն բանի զին մի գնիր, տէրն է խապար.
Ամէն ձորից մէկ ձէն կուգայ.
Ամէն ինչի մէրը ձագ կ'բերէ, որա (խմիչքի) ձագը մէր կ'բերէ.
Ամէն ամպ անձուն չի բերէ.
Ամէն խաղ խաղցանք, մնաց տանանան.
Ամէն բան իրայ տեղն ունի.
Ամէն ինչ բաց ներկելը լաւ չէ.

Ամէն թուրքացող աղայ չի դառնայ.
Ամէն պաս ուտող ձարիֆ աղայ չի լինի.
Ամէն Ղազար՝ Ղազար չի լինի, ամէն տակոփ գաղար.
Ամէն կլոր խնձոր չէ.
Ամէն ջուր գերան չի բերէ.
Ամէն ծակ իր նաֆաղէն կուղէ.
Ամէն անգամ գետը գերան չի բերէ.
Ամէն զանիաթքեար կապրի, դամուրչու մուրն իրան քեար կ'մնայ.
Ամէն տեղ լուս ընկնելը լաւ չէ.
Ամէն զուշ թունի բան չկայ, լորը թուաւ թէ չէ հէլհէլը ետևիցն է.
Ամէն փորձանքին մէկ մէկ խրատ.
Ամէն օր իծունն է բաց, թող մէկ օր էլ ոչխարինը բաց լինի.
Ամէն օր կուժը ջուր չի բերէ.
Ամէն օր տատը գաթայ չի ուտէ.
Ամէնին աղաթ է մեզի բէդաթ.
Այբը տեսնելիս մարդակ զայն (կըկարծես.) կենես
Այսշափս բաւ է կրօնաւորաց.
Այսօրուան գործդ վաղուան մի ձգիր.
Ամպ օրը գէլը կուրախանայ.
Ամպի գոռալը անձրկի նշան է.
Ամպը գոռալու գեօրայ՝ անձրե չեկաւ.
Անբանը հաց ուտելիս առողջ է, բանելիս հիւանդ.
Անզգամի սրտին Աստուած չկայ.
Անզգամի երեսին թքին, ասաւ անձրե կուգայ.
Անզգամի շառից Աստուած աղատէ.
Անզգամի մատաղն էլ չի ուտուի, չէ թէ հացը.
Անզլուս սամի է, ուր ասես կ'մտնի.
Անլեզու անբերան հայվան է.
Անլուայ գդալի պէս ամէն աման կ'մտնի.
Անպօչ գդալի պէս ամէն աման կ'խառնէ.
Անծինը կըծնեցնէ.
Անկն ընկայ, մանկն ընկայ, ագռաւների ճանկն ընկայ.
Անէծքն անիծողին կ'դառնայ.
Անէծքն երկու բերնանի սուր է.
Անէծքը բերնիցդ զուրս գայ ծոցդ թափի, գոտիկդ դայիմ էզնի վար
չ'թափի.
Անկաջդ կտրէ ետևդ դիր, տես ինչեր կիմանաս.
Անկաջն ընտուր չի մենծանում, որ շատ բան է լսում.
Անկաջով մէկ թան շաժէ.

Անհաւատի հախիցը, անսասուածը կդայ.

Անհունար մարդի լեզուն՝ երկար կնի.

Անհամ, անհոտ, անժուռ կորկոտ.

Անհաց բողկի տէր է.

Անհաւատ բանին մի հաւատայ.

Անձրի օրը հաւերին ջուր տուռդ շատ կնի.

Անդամի դամը Սստուած է քաշել.

Անճարն է կերել չաշ բանջարը.

Անողը պրծաւ, ասողը ձեռք մնաց.

Անունը կայ, ամանումը չկայ.

Անունը տուր, տեղը քցէ.

Անուստայ փէշակը հարամ է.

Անշուն գեղ, առանց դագանակի ով ասես ներս կ'մտնի.

Անուշ լեզուն օձը ծակից կըհանէ.

Անուշ լեզուն մեղրից քաղցր է.

Անջուր մի բորկանայ.

Անջուր ջաղաց, անկրակ բաղարջ.

Անցանք դարձանք, մեղայ Սստուծոյ.

Անցեալն էանց, յետ չի գայ.

Անցկացած օրին, օր չի գայ.

Անցկացած բանին մի ափսոսայ.

Անցուկ մոռցուկ.

Աշխարհը քեզի աղա ըսէ, քու հալդ քեզի մալում է.

Աշխարհը իրան մեռելը կուլայ, մենք մեր սաղը.

Աշխարհը խելքով են կերել.

Աշխարհը կարդացուորի ձեռից պտի քանդուի.

Աշխարհը շահով կ'պտըտի.

Աշխարհը ըսէ օղորդ է, դու մի հաւատայ.

Աշխարհը որ վառի, մէջը մէկ խորոմ խոտ չունես.

Աշխարհէն ով ինչ է տարել, որ մենք տանենք.

Աշխարհը դմակ է, միջի մարդը դանակ.

Աշխարհը դմակ է, թէ խելք ունիս կտրէ կեր,

Աշխարհը փոխ հաց է, ինչպէս բռնեցիր, էնպէս էլ կուտես.

Աշխարհում որ սատանայ շնի՝ դու հերիք ես.

Աշխատողը անօթի չի մնայ.

Աշխատանքը լեռներ կ'հաւատարէ.

Աշուղը խաղը պրծնելիս նէյնիմ նէյնիմը կընկնի.

Անսխալ մէկ Սստուած է.

Անտէր ոշխարը՝ գէլը կուտէ.

Սնտէր ժամին սատանէքը տէր կլնին.

Սնտէրի տէրն Աստուած է, անհէրի տէրն Աստուած է. անտէրին
տէրը տարաւ, անհէրին դէլը.

Աչքն արդար լաւ է, քանց սիրաը մեղաւոր.

Աչք հանողի հոգին հանէ.

Աչք է տեսնի՛ սիրտ է կուղէ.

Աչք ունի, լոյս չունի երեսն աշելու.

Աչքս քեզի համար կ'պաղէր.

Աչքն ինչքան մենծանայ, ունքից վեր չի բարձրանայ.

Աչքի տեսնեն հաստատ է, քանց անկաջի լսելը.

Աչքի չ'տեսնելը, անձի կուսութիւն է.

Աչքից էլ պրծանք, աշքացակից էլ.

Ապրիլ կայ էրկաթ է, ապրիլ կայ արծաթ.

Աջով տուր, որ ձախով առնես.

Աջողութիւնն ու ձախորդութիւնը աղբէր են.

Առաջ գլուխը, յետոյ ոտքը.

Առաջ մեղի, յետոյ մերոնց.

Առաջ մորթուս, յետև որդուս.

Առաջ մտածէ, յետոյ սկսէ.

Առաջի խօսողը չ'կիաէ թէ յետինն ինչ կասէ.

Առաջ ասեղը քեզ լրէ, յետոյ մախաթն ընկերիդ.

Առ վեց շահին, ելի բաւորութիւնէն.

Առ քու մեռել, տուր զիմ փիլոն.

Առանց իշի գլուխ հարսնիք չի լինի.

Առանց խօրօգ էլ լուս կելնենք.

Առանց Աստուած բան չի լինի.

Առանց չալելու կ'խաղայ.

Առաւօտուայ արեն ինչ տաքացրեց, թէ իրիկուանն ինչ տաքացնէ.

Առաւօտուայ շառը լաւ է. քանց իրիկուայ խէրը.

Առուսվը որ մէկ անգամ ջուր է գնացել, էլի կերթայ.

Ասել են առաւտուր, ոչ թէ առուկուլ.

Ասեղ կերած շուն է դառել.

Ասի որ լսես, շասի որ իմանաս.

Ասողին էլ լսող է պէտք.

Աստուած գէշ մարդի երեսին փշով ծեծէ.

Աստուած դարաւ նրան տայ, որ դարմանը գիտէ.

Աստուած մատաղը տեսնի, էն գեօրայ փէտը կուտայ.

Աստուած կանչողը մաղրուն չի մնայ.

Աստուած հալալին կուտայ.

Սստուած սարը տեսնի, ձունը կ'զնէ.
Սստուած փլաւն ում է տուել, իշտահն ում.
Սստուած թշնամուս շանց չ'տայ
Սստուած քու տունդ դավուլ զուռնով քանդէ,
Սստուած որ տայ, չի հարցնէ ում տղէն ես.
Սստուած որ տայ, ոչ ծռին կաշէ, ոչ շիտակին.
Սստուած որ տայ, ոչ աջին կաշէ, ոչ ձախին.
Սստուած որ կամենայ, չոր քարիցն էլ զսմաթ կուտայ.
Սստուած մենծի շուաքը մարդի գլխից անպակաս անէ.
Սստուած մենծի պակսութիւնը շտայ.
Սստուած խելքն ընծի է տուել, դոլվաթը քեզի.
Սստուած իշտահն ում է տուել, վլաւն ում.
Սստուած մանկութեան մեղքը երեսը չ'տայ.
Սստուած հախը նըհախին շտայ.
Սստուած դատաստանը քաղցը էնէ.
Սստուած երկէն ձեռքը չ'կարճացնէ.
Սստուած գիտէ, թէ գառն ումն է, ուկն ումը.
Սստուած մարդի տեսածից չ'զրկէ.
Սստուած մեղրամոմ ուզողին մեղրամոմ կտայ, ճրագուէ մոմ ուզողին
ճրագուէ.
Սստուած մարդի ահը սրտից չ'տանի, ամօթն երեսից.
Սստուած նըհախ շառից աղատէ.
Սստուած մէկ, հազար ու մէկ անուն.
Սստուած հազար ու մէկ գուռ ունի, հազարը փակէ՝ մէկը կ'բանայ.
Սստուած էս ձեռը մէկէլին էնտաջ շանէ.
Սստուած դարտն էն մարդին տայ, որ դեղը գիտէ.
Սստուած տայ էնքան ապրի, որ ճանճ էղնի պատից կպնի.
Սստուած շարը խափանէ, բարին առաջնորդէ.
Սստուած գէշ մարդին բոր տայ, ըղունկ չ'տայ:
Սստուած հոգի է տուել, չի կարող առնիլ.
Սստուած պահած գառը՝ գէլը չի ուտիլ.
Սստուած լուռը հասնի.
Սստուած արու և էզ արար, վարդապետներին ով արար.
Սստուած որ մէկի տունը քանդէ, առաջ խելքը կառնի.
Ստամ պճխելով փօր չի կշտանալ.
Ստամը կը հանէ անդամը.
Ստամ քշփորելով մարդ չի լիանայ.
Ստամից անուշ բան չկայ, որ շտա ցաւեց, հանեն դէն կ'զցեն.
Արարի արուն խօմ չէ.

Արած ցեխին մէկ փարշ ջուրն էլ հերիք է.

Արաղը թարկել, ում կ'խմէ.

Արևն 'ի մուտ, ժամն 'ի կորուստ.

Արի մեր մէջն, առվրի մեր փեղջն.

Արունը արնով չեն լուանայ.

Արաը խախուտ, մահանէն կարկուտ.

Արտ, քու բուսող ըստ, թէ չէ մեր զամաթը Հնդստանից կուգայ.

Արան է թուրբացել.

Արել գէշ տեղ է մթնել.

Արել երդկից թռել է.

Արշը գէլի փայ գառաւ, նրա բանը խարար էլաւ.

Արջն իր ահէն կ'գոռայ.

Արջը խաղով էլաւ, տանձը մտիցն ընկաւ.

Արջը տանձին չ'հասաւ, ասաց կենայ իմ հօր խէրին.

Արքայութիւնը իշխ տեղ չէ.

Աւել պակաս Սոսուած հաւսարէ.

Աւելի մալը փոր չի ծակէ.

Աւետրանը տուեց, տամբուրէն առաւ.

Բանի վախտը թող փախնեմ, հացի վախտը գամ պուպուզիմ.

Բանն անելով, էշը քշելով.

Բանն արա, յետոյ պարծենցիր.

Բանն ով անի, ես ու գու. հացն ով ուտի, ես ու գու.

Բաղնիսից անքրտնել չեն դուրս գայ.

Բանւորի մանգաղ գողցող է.

Բան ասն, բան հասկանանք.

Բանը որ կայ էշ է, քշելով պտի առաջ տանես.

Բարեկամի հետ կերպուտ արա, առուտուր մի անիլ.

Բարկացող մարդը շուտ կ'ծերանայ.

Բարեկենդան օրեր է, խելքներս կորեր է.

Բարեկամացանք՝ բարեբարացանք.

Բարեկամէ շատ արա, զնախանէդ մէկ արա.

Բարձը կակուդ է, ընտուր է տազ արել.

Բարել բանձրանայ, արել ցածրանայ.

Բարին բանձրանայ՝ քեզ տակով անի.

Բեր ստակ, որ բանն անէ իստակ.

Բերանդ անկաջներդ է հասել.

Բերան չէ, տաճար է.

Բեր էն աջը, որ բանէ խաշը.

Բղի գլխին բուռնցըով չեն տալ.

Բիզը բուռնցքի հետ գլուխ չի ելնի.
Բիձն իր կոտնքը կուղէ.
Բոլոր ի օպքը տանձի գլխին է.
Բողադ, միս բողադ, ինչ որ տեսնես կը դողաս.
Բողազդ բերնէդ ցած է.
Բուլըսուլն իր գարար կուլա, ագռաւը դայ—դայ կանի.
Բողկի նոսքը լաւ է, քանց սրխը.
Բողկը որքան մէհրակ ըլնի, էնքան գլուխը մենծ կ'բռնէ.
Բուկը գլուխն է ծեծել.
Բուրդ դքեց, բամբակ դզեց.
Բուրդ ու բամբակ չեմ, որ գզես,
Բուրդը բարերարն ելաւ.
Բրդի հոխէն փարէմ է.
Բրդին տալով հախից կուզայ.
Բըուտը կժի ունկը որ կողմն ուզէ, էն կողմը կը դնէ
Բըուտի տանը կուժ չի ըլնի.
Բօշէն փաշայ չի դառնայ.
Բօշի պէս խօսքը ջէքը հազիր է.
Բօշի պէս հազար տաշտից հաց է կերել.
Բօշի հարս գլմանի.
Բօշին էշ վրայ շեկաւ, մեղի տուն.
Բօստանչուն սերմ չեն ծախսի.
Գաթէն ծոցդ պաս պահէ.
Գառը գարնան, ձունը ձմռան.
Գառը զիլու բերանն է ընկել.
Գառը զիլուն պահ են տուել.
Գառից շուն ծնանի, չնից գառ.
Գառն ու գէլը մէկաեղ կարածեն.
Գառն ու գէլը որ իրար ռաստ գան, վայ գառի օրին.
Գարի հաց, թթու թան, պապէն ուտէ՛ էրթայ գութան.
Գարնան գառն է գովելի, աշնան հաւը.
Գդալ գդալ թօփ է արել, շերեփ շերեփ դուս կտայ.
Գդալով առայ, շերեփով դուրս տուի.
Գեղ գեղի վրայ կլնի, տուն տան վրայ չի ըլնի.
Գեղ մտնելիս խարարը պստկեցն առ.
Գեղ կայնի, գերան կը կոտը.
Գեղ նստեր, գաւառ կ'հաշէ.
Գեղացի է, մարդ չէ,
Գեղացու գեղեցիկը շատ կայ.

Դեղինն օր քաղաք էրթայ, Փարսերէն կ'հաշէ.

Դետն անցել է, առուին կ'խեղդուի.

Դետինը ձէնը տեղ կ'հասցնէ.

Դղիբը քեօվլի վկան է.

Դէն ուր էլ որ էրթայ, էլի գէլ է.

Դէն ամպ օրը կուրախանայ.

Դէն ընկաւ սուրուի մէջը, վայ մէկի ակրոջը.

Դէլ եղայ սւրիշի գառը կերայ, քեղ Բնչ արի.

Դէլերու չը կերած՝ հօրն ու մօր հոգու հաց.

Դէլից փախաւ, արջի ճանին ընկաւ.

Դէշ գրկիցը մարդի հաջաթի տէր կանէ.

Դէշ խապարը թէդ տեղ կըհամնի.

Դէշ լեզուն, ածելուց սուր է.

Դըմբդմբան ջուրը մարդ չի խեղդէ.

Դժի աղունն Աստուած կաղայ.

Դժի համար ամեն օր նոր տարի է.

Դժից դրուստ խաբար.

Դիժ աղջիկը խելօք հարս կլնի, գիժ հարսը խելօք կնիկ.

Դիժը գնաց հարսնետուն, ասաւ էս լաւ է քանց մեր տուն.

Դիժը գժին տեսաւ, իր գժութիւնը թարկ արաւ.

Դիժը չի ամանչի, գժի տէրը կամանչի,

Դիլի գլխին աւետարան կարդացին, ասաւ թէդ արէք ոչխարը գնաց.

Դիլի շինքն ընդուր է հաստ, որ իր բանն իր ձեռով է տեսնում.

Դիլի բերանը ջիկեար մի քաշի.

Դիլի աղբութիւն մի անի.

Դիլի ձագը տամազլլ չի լինի.

Դիլի անունն է Ելել, աղուէսը աշխարհք քանդեց.

Դիտենալը բան չէ, պահելն է բան.

Դիտես թէ մէջ լոշին հալվան կայ.

Դիտենայի պապս կը մեռնի, ծախէի գինը կուտէի.

Դիտուն աղուէսը ջուլխա ոտով տուզալի կընկնի.

Դիտունին գերի, անգէտին սիրելի մի լինի.

Դիտունի հետ քար քաշելը հեշտ է, քան անգէտի հետ փլաւ ուտելը.

Դինի խմողը կ'հարրի, կրիւ գնացողը կ'մեսնի.

Դինի է՛ թան չէ, ամեն մարդի բան չէ.

Դինի, խմէ ու քնի.

Դինի խմողը՝ գողութիւն էլ կանի.

Դիսիս տալու տէլն ես, աչքս դուրս գալու տէրը չես.

Դլիս գիլի աւետարան մի կարդայ.
Դլուխող չը հաւքած տեղը, ջանդ մի ներս տանի.
Դլուխոր ամէն բանից դուրս կդայ.
Դլուխ չէ, գլխի պատիժ է.
Դլուխոր քիւլահ տեսար, քննւրդ կարծեցիր.
Դլուխ լուսիք, գտաւ պուտուկը.
Դոգդ նստիմ միքուրդ վետեմ.
Դող, սիրար դող.
Դող կատուն պառաւի կողքին կը նստի.
Դողը մէկի մեղքն առաւ, կօքցնողը հաղարի.
Դողը ունգից էլ մաշուր կանի.
Դողը գողէն գողացաւ, Աստուած վերէն զարմացաւ.
Դողն ինչ կուզէ, մութ գիշեր.
Դողն որ տանից ըլնի, եղն երդկից կ'հանէ.
Դործելուն հոգի տուղն Աստուած է.
Դոմը քնել է, Սուլթան Մուրատ երազում կ'տեսնի.
Դոմշատիրոջը կաշու գինը կտան.
Դոմշատիրոջը կաշի փոխ կտան.
Դոմէշ պտի մորթես, որ արուն դուրս գայ.
Դոմչի լէն ճակախն դուրբան, որ երեսդ պարզ է արել.
Դոզս նստել միրուքս կը վետես.
Դունտմ հալվի համար, քօլուկմ մեռել պոչիցն է կապել.
Դնա մեռի, արի սիրեմ.
Դրակալով ծեծեցին շամանչեց, թուք ու մուրն ինչ պտի անէ.
Դըքացին խարել չի ըլնի.
Դըքի մէկ երեսը կը կարդայ.
Դըքից փոխ առածը թէզ կը կարդացուի, քան դրսից գնածը.
Դաբաղը ուզած կաշին գետնէ գետին կ'զարիէ.
Դալլաքութիւնը իմ գլխին պտի սովորի.
Դանկին մի նայի, կոթին նայէ.
Դանակը ոսկոռին է հասել.
Դանակը եղի քովը կ'տանեն, ոչ թէ եղը դանակի.
Դամրշու տունը խաչքած չի գանսուի.
Դավա է ամէն մարդի դուռ էլ կ'չօքի.
Դավին հեծնել կուզէկուզ ման գալ չի լինի.
Դավէն իրան բորիկ շատ է տեսել.
Դարտ անողին՝ դարար չի պակսի, քէֆ անողին քէֆը.
Դարմանի տակի ջուր է.
Դարմանը ասենք քուկդ չէ, դարմաննոցը խօմ քննւկդ է.

Դարտակ կարասը մենծ ձէն կտայ.

Դարտակ փէտին շուն չի հաշի.

Դարտակ կարասը լիքը կճճին պտի զարդիմ.

Դարդնին դանակ չի ընի, ջուլակին պատանք.

Դավին փուշ է պէտք, թող վիզը երկնցնէ.

Դեղ դարդնոց չէք էրթայ, զօռով տարան.

Դմակ չի ուտէ, թէ ոշխարի ետևին մօտիկ է.

Դմակով ոշխար ես, քու ետևդ ծածկէ.

Դու ինձ պահէ բողջամիջի, ես քեզ պահեմ մարդամիջի.

Դու վզզացըու, նա կ'աղջացնէ.

Դու պղտիկ, մենծ երազ կ'տեսնես.

Դուռը մենծ բանալը հեշտ է, պղտիկցնելը դժար.

Դուշմանիս տաշը մի հաց չընի.

Դուռդ փակ պահէ, դրկցեղ գող մի բռնի.

Դուրսը սուրբ, տունը սատանայ.

Դու էս սանտրին կտաւ շունիս.

Դուս չի էկի ճրագ կընցու, որ դու էկաւ աշխարհ կընցու.

Դրկցի պագածը շեն առնի, ուրիշի սիրածը կառնեն.

Դրկցի հետ թէկուզ մարդի կախեն.

Դրկցի հետ ու օրը տօն է.

Դրկցի հաւկիթը հեռուից մենծ կերևայ,

Դրկցի հաւը, դրկցի աշքին դազ կերևայ,

Դրկցի աշխատանքին, ոչ թէ սւնեցածին թամահի.

Դրկցիդ համար մէկ ուզէ, որ Սստուած քեզ երկուսը տայ.

Դրուստ խօսողի ձին թամքած պտի ընի, որ փախչի.

Դրուստ խօսողի ձին թամքած պտի ընի, որ փախչի
եղագը գնալ գալով կ'բարեկամանայ, բարեկամը հեռու մնալով կը
ետղանայ.

Եայանը ձիաւորի վրայ կ'խնդայ.

Եառ պտի բի, որ ձոր լցուի.

Եարանը եարա կը բանայ.

Եղը վեր ընկնելիս, դանակաւորը կ'շատանայ.

Եղի բեռը որ չը ծռուի, քարը դարիբութիւն չի գնայ.

Եթում փիւսկիւլ է պէտք...

Եթումին հաց տուող չի ընի, խրատ տուող շատ կլնի.

Ելած աշքը տեղը չի գայ.

Եղ ունիս, գլխիդ քսէ, բաքմազ ունիս սրտիդ.

Եղ ու մեղրը շան տկումն է.

Եղն ելաւ՝ մոխիրը տարաւ.

Եղ ու հաւկիթից խարար տուր, ձուածեղ շինելն իմ բանն է.

Եղ ու հաւկիթը քեզնից, ձուածեղդ եփելն ինձնից.

Եղը թանկ է, ճմուռն էժան.

Եղը կերտաւ, մոխիրը պանկներուն քսեց.

Եղիան վլաւ չի ուտէ.

Եղրօր որդի՛ իւր որդի, քըոջ որդի, շան որդի.

Ես փաշայ, գու բօշայ, բարեկամացանք՝ բարեբարացանք.

Ես գիտեմ թէ մարդ ես դառել, դու մի ասի մարդակ ես.

Ես քու կապովէ խեղդուայ.

Ես տանձ եմ ասում, գու գանձ.

Ես քուն՝ մեղքս արթուն.

Ես աղա, գու աղա, մեր ընաղունն ով աղա.

Ես էն օձի փուշը չեմ, որ հեշտ կուլ տաս.

Երազում սովածը հաց կը տեսնի, ծարաւը ջուր.

Երեխին բան խոսացար՝ պէտք է կատարես.

Երեխի ձեռի հացը շանը չեն տալ.

Երեխին բանի դիր, հետը գնայ.

Երեխի փորացաւը, երեխէն կիմանայ.

Երեխին ասին ընչի ես լալս, ասաց ընդուր, որ խօսքս անց ակենում:

Երեխէն մըհանայ, մէրը կշտանայ.

Երեսս ալրոտ տեսար, ջաղացպմն կարծեցիր.

Երես տուինք, աստառ էլ կուզէ.

Երեսից մէկ լու վեր ընկնի, հազար կտոր կլնի.

Երկաթը տաք տաք կ'ծեծեն.

Երկաթն իմը, անծողն իմը, քու թախքաթուխքին ինչ եմ տալիք.

Երկէն մարդի խելքը ծնկներումը կլնի.

Երկնքի պարաքը գետնին չի մնայ.

Երկնքից մէկ քար է կախած, ով իրան չը հաւանեց գլխին կընկնի.

Երկու գժին մի խելօք է պէտք.

Երկու ձեռն եմ արել մի գլուխ, էլի չեմ ապրում.

Երկու էրնէկ մի տեղ չի ընի.

Երկու ժամի լուսարար, մէկին սևերես.

Երկու ձեռը երես կը լուանայ, մէկն ինչ կանի.

Երկու աշքը մէկ գրողի բաղալ է.

Երկու շահուն չըհաւնողը, արասի պտի հանէ.

Երկու շուն կուռելիս, ճամբորդի բանը կաջողի.

Երկուսն էլ մի ոչխարի կոճի են.

Երկուսն էլ մէկ սանտրի կտաւ են.
Երուսաղէմ գնացինք, քոս վարդապետի ձեռ պաշեցինք.
Երուսաղէմ շուն շկմայ.
Եփած կերակրի վրայ՝ պաղ ջուր շեն ածի.
Եթայ աղամայ էշ ա դառել.
Եօրդանիդ գեօրայ ոտղ մեկնի.
Զարուն կովը նախրի անունը մուռտառել ա.
Զանդակի ձէնը հեռուից անուշ կդայ.
Զարարի կիսից յետ դառնալը ի էր է.
Զարկան եղին Աստուած պող չը տայ.
Զալումին Աստուած պատիժ տայ.
Զանիաթ, զանիաթ, գնա բանի՝ կաց ըռհաթ.
Զանիաթը որ կայ, օսկէ բիլազուկ է.
Զանիաթքեարը ընչանք ճաշ որ քաղցած մնայ, ընդուց յետը կը կշտանայ.
Զանիաթքեարի մէկ ոտը կոտրած պտի ըլնի.
Զառի դադը զարկարը գիտէ.
Զոնքչի սիրած վէսին, աները կատէ.
Զունաչու կնկան հարցըին, թէ պար խաղալ գիտես, առաց բան ու
գործս ինչ է.
Զուտը օմկին՝ բովի մէջ բալլու կանէ.
Էդ բերնովդ պտի սուրբ Կարապետ գովան.
Էդ հաթաթէն ձեր կովին տուր, որ կաթ տայ.
Էդ քեզ իսրատ, որ էլ չը ցանես կտաւատ.
Էժան մսի շորվէն չի ուտուի.
Էժան մսի շորվէն շունն է կերել.
Էլի ձագը, պատի ծակը.
Էլի աչքը մարդի լրյս չի տայ.
Էլի էն ջուրն է, էլի էն ջաղացը,
Էլի հացը փոր չի կշտացնէ.
Էծը կտաւին դուրս.
Էծը որ գէլը չը տանի, Երուսաղէմ կերթայ.
Էծը սատանի հօրօղօր տղէն է.
Էծն իր ոտովը կը կախեն, ոշխարն իր.
Էծն իծու համար լաւ է, քանց մի սուրու ոչխարը.
Էնպէս ծիծաղի, որ ես էլ ծիծաղեմ.
Էն կշտին ինչ ասեմ, որ քառսուն անօթու հախից չի դայ.
Էն հանաքին ինչ ասեմ, որ կէսը դորթ չէ.
Էն ջրից վախեցի, որ ոչ խշում ա, ոչ թշում.

Էն զաղ էր, ինչ էշը կաղ էր.
Էն օձի ձագը չէ, որ պահնես մենծացնես.
Էշը որ լաւ էշ ըլմէր, տիրոջ դուռը կը սատկէր.
Էշը գարու հորն է ընկել.
Էշը ասենք թէ էշ է, յիմարն իշխցը գէշ է.
Էշը ծախէ, չօ-չօ-էն պրծի.
Էշը էլի էն էշն է, փալանն է փոխել.
Էշը նստել, իշմն ման կուգաս.
Էշը չի ուտուի, համա գինը կուտուի.
Էշը մատաղ չի ըլնի, էշագինը հօ կլնի.
Էշը գատի, ձին ուտէ.
Էշը որ պոչ չունենայ, կասեն քուռակ է.
Էշը որ մի տեղ ցեխն ընկաւ, էլ էն տեղովը չի անցնի.
Էշից գարունք չեն հարցնիլ.
Էշ կերել է, էշ մենծացել.
Էշի գերեզմանը գիլու փորն է.
Էշն ընկաւ գարու հորը, ասաւ էս լաւ է քանց մեր ախոռը.
Էշն բնչ գիտէ նուշն բնչ է.
Էշն իշի մօտ կապես, կամ առոցը կ'սովորի կամ փառոցը.
Էշն ի փալան մարդն ի հալաւ.
Էշն իրայ սատ'ելը կուզէ, թաք տիրոջը դատը ըլնի.
Էշն իր չ'կերած խոտն որ ուտէ, գլուխը կուռի.
Էշն բնչ է, որ մութ տեղը գարի ուտէ.
Էշն իր մտին, տոպրակն իր ճտին.
Էշն ինքն է, խոտն ուրիշի առաջ կ'դնէ.
Էս պատին, էս ծեփն էլ հերիք է.
Էս էլ խառնենք փառք ի բարձումին.
Էս էն սատանէն չէ, որ մէկ խաչակնքելով հալածուի.
Էս էն դկը չէ, որ մէկ սուրբ աստուածով ռադ ըլնի.
Էս օրուայ խօսքը, էգուցվան կարմունջ է.
Էպան յիմարին, մէկ խելօք պէտք է.
Էրթանք սաղին, էղաւ՝ լաւ, չէղաւ՝ քոռը հազիք է.
Էրկան քօղ հարսին, մի ասի եաշմաղդ կարճ է.
Էրնակ էն տղին, որ հէրը գժոխք կերթայ.
Էրգած սրախն սխառը մի ցանի.
Ընկած եղի դանակաւորը կ'շատանայ.
Ընկած մարդի կանգնելը գժուար է.
Ընկածին եաբան չեն ըլնի.
Ընկերդ գտիր, հեազ խաղայ.

Ընկերդ գեղից վեր առ, հացդ տաշտիցը.
Ընշանք երեխէն լաց չընի մէրը ծիծ չի տայ.
Ընշանք հաստը բարակի, բարակի հոգին դուրս կգայ.
Ընշանք հերթը մեզ հասաւ. լիսը վրայ էկաւ.
Ընշանք շառը միաք շանես, իմէրը չի գայ.
Ընշանք շգայ յետինը, չի յիշուիլ առաջնը.
Ընշանք ամպը չը դոռայ, անձրե չի գայ.
Ընշանք դու էդ հասկանաս, ուղար պոշը գետնին կ'հասնի.
Ընշանք մարդի սիրար չ'ցաւի, աշքերից արտասունք չի գայ.
Թագաւորն էլ թագի լայեղ պտի.
Թագաւորութիւնը որ ինքն իրան չ'քանդուի, քանդող չի ըլնի.
Թաղին էլ շուն է, շունն էլ թաղի
Թաղին էն թաղին է, մենակ շուլն է փոխել.
Թաղած մեռելդ, քեղնից առաջ տուն հասաւ.
Թաղած մեռելը, թաղած օրը կուլան.
Թամբլութենէդ իշուն քեռի կսես.
Թարս մարդը իր թարսաւթիւնը կանէ.
Թափած բանը, տեղը չի լցնէ.
Թելը որ բարակեց՝ կը կարի.
Թէ որ սաքիս տեղ կանեմ, տես թէ գլխիդ ինչ կանեմ.
Թէ Աստուած չաջողէ, թէզ վեր կենալը սուտ է.
Թէ վառեմ, թող պլըթա (արաքուի).
Թէ Աստուած չօգնէ, վիզ ծուլը բոշ բան է.
Թէ դու սատանէն ես, ես էլ պոչն եմ.
Թէ փող ունես, սրառումդ էլ եղ ունես.
Թէ խաչն իմն է, զօրութիւնը ես գիտեմ.
Թէզ ճամբայ ելնողն ու թէզ կարգվողը չեն փոշմանի.
Թէկուզ էրած, թէկուզ կերած, մէկ է.
Թիու թան, բազէ թիու, հա կեր, հա զկոտայ.
Թմբուլիկ իշուն, բեռն ապրեշում.
Թող սև ըլնի, բօլ ըլնի.
Թող փորս կուշտ ըլնի, թող ասեն անօթի շուն,
Թուղթը շուռ տուր արասին կուլ տուր.
Թունդ քացախն իր տիկը կ'պատէ,
Թունսաւոր օձի գլուխը քանի շուտ ջարդես օդուտ է.
Թունդիրը տաք տաք, հացը կողը կտան.
Թուրքն անիրաւ, խօսքերն իրաւ.
Թուրքին ընշանք չ'ծեծես, դոնախայ չի գառնայ.
Թուրքին ընշանք չ'ծեծես, հախդ չի տայ.

Թուշուն կայ որ միսը կուտեն, թուշուն էլ կայ՝ որ միս կուտէ.

Թրի կտրածը կ'սաղանայ, լեզուինը չի սաղանալ.

Թքելը մէկ ամօթ է, լիզեն էրկու.

Թքէ բուռս, զարկեմ երեսդ.

Ժամ քանդելը լաւ է, բանց ազջկայ անուն կոտրելը.

Ժամը հօրս պտի, հարսանիքն աղօրօս.

Ժամանակն արծաթ է, ամեն վախտ ձեռք չի անցնիլ.

Ժամի դուռը բաց է, շուն էլ պտի երես ունենայ թէ ոչ.

Ժամիցը ես եմ գալս, ողորմի Աստուածը դժւ ես ասում.

Ծնկժնգացող մարդից փախիր.

Իմ խաշխ զօրքը ես գիտեմ.

Իմաստունի հետ քար քաշէ, յիմարի հետ վլաւ մի ուտի.

Իմացել է որ Խորասան խալի կ'գործեն, լէնքն ու երկէնքը չի գիտէ.

Իմացել են, որ Ալին մեռել է, բայց չեն իմանում, թէ որ Ալին է.

Իմ տանս ծառայ, ուրիշին աղայ.

Իմ շը գնացած գրախաը, թող իշանն էրթան.

Իմ ու քուն, տուն է քանդում.

Իմ հալին, նրա տռճինդ տալին.

Խնասո ինատ է, անունս քու Մուրատ.

Խնձ տես՝ քեղ լաց, որտեղ ես՝ զայիմ կաց.

Խնձնէն ելեր, ինձի լող խրատ կուտայ.

Խնձի համար կրակ, ուրիշի համար նրադ.

Խնձի չի հաւատառմ, իշին է հաւատառմ.

Խննը շ'տուած, տասը ձեռք չի անցնի.

Խնչ էծն արաւ թիրիմին, թիրիմն արաւ էծին.

Խնչ կասես, էն կ'լուս,

Խնչ կ'ըրդես, էն կ'լորթես.

Խնչ կ'ցանես, էն կ'հնձես.

Խնչ տեսել էինք տեսել, քու հրեշտակ չէինք տեսել.

Խնչ կամիս ինձ, Աստուած կամի քեզ.

Խնչ կուլես արա, Պողոսը Պետրոս չի ըլնի.

Խնչ կանեմ աշխարհքի մալը, որ ոտնամանս նեղ է.

Խնչ չէր տեսել պատէն կախ, հիմի տեսաւ ճակաէն կախ.

Խնչ կասա ձեռնով, կստանաս հոգով.

Խնչտեղ փորդ չի կտանալ, անօթութիւնդ մի յայտնիր.

Խնչտեղ գինի, ընտեղ քնի.

Խնչտեղ հաց, ընտեղ կաց.

Խնչտեղ պանիր, ընտեղ բանիր.

Խնքը չկայ թիր ու կէս, արարմունքը գաղ ու կէս.

Խեթք քուն, մեղքն արթուն.
Խեն հոտած է, հէնց գիտէ բունն է հոտած.
Խեն իրան վեր ընկնողը, լաց չի ընիփ.
Խշլցը չեն կարող ինսաղը հանել, փալանին են ծեծում.
Խշուն նստելլ մէկ այիպ է, իջնեն երկու.
Խշուն հարսնիք կանչեցին, ասաց. — հարլաթ ջուր կրելու են տանում.
Խշու քացուցը մի խռովի.
Խշու բեռն ինչքան ծանտը ընի, Էնքան երիշը կաւելացնի.
Խշուն հարցըին ինչ մարիֆաթ ունիս, պոչը վերցուց դռաց.
Խշուն գէլք կերաւ, գէն էլ մի գէլ ընէր, ող դարտ կանէր.
Խշուն նստի, որ ձիտն հաօնես,
Խշուն զարի տուր, թէ կուտէ էլի տուր.
Խշուն աշէ, որ չարւորեր բաղնիք կերթայ,
Խշուց վեր արի, խօսքից յետ մի մնայ.
Խշուց վեր է ընկել, չօշ չօշը չի թողնում.
Խշտահը ատամի տակին է.
Խանի աշքը մէկ բուռ սի հողը կը կշապնէ.
Խրան համար քնում է, ուրիշի համար երազ տեսնում.
Խրան աշքի գերանը թողած, ուրիշի աշքը չօփն է ման գալիս.
Խրան հացն ուտում է, ուրիշի վրէն խօսում.
Խրան զատքը շիմացողը, էլի զատքը ինչ կիմանայ.
Խրան ժամ չի անէ, ուրիշին պատրագ կանէ.
Խրան գլուխը չի կապէ, կերթայ հարսնիքտունը հարսի գլուխը կը կապէ.
Խրան կայը թողած, ուրիշի կայը կ'ծեծէ.
Խրան ոտոլ եկած ղօնաղը՝ պատիւ չի ունենալ.
Լալն էլ է աղաթ, էրթալն էլ.
Լալու մեր էշն է, որ պոչ չունի.
Լալակի ումբը, լախլախով կանցնի.
Լաւ տղէն ընկերիցն է մաշուր.
Լաւ ձագը ձուսւմը մաշուր կանի, լաւ տղէն օրօրօցումը.
Լաւ ձին եմը (կերակուր) կաւելացնէ, վատ ձին քօթակը.
Լաւ եղը լժան տակին բալու կանի.
Լաւ լողնորդը վերջը ջրի փայ կնի.
Լաւ դալլաք ես, քու միրուքդ վեր արա.
Լաւ հաւը իրայ ձագերի վրայ ման կդայ.
Լաւ հնձուորը դաշտումն էլ լ'հնձի, սարումն էլ.
Լաւ վարպետը առանց պատանիք կ'մեռնի.
Լաւ է մեռնիս, քանց ծերանաս աղքատանաս.
Լաւ է գէշ ասեն, քան թէ էշ.

Լաւ է մէկ անգամ Աստծուն աղաջել, քան հարիր սրբի:
Լաւ է գիտուն մեղաւորը, քանց անդէտ արդարը:
Լաւը գէշին, գէշը լաւին՝ գրուած է:
Լաւութիւնն արա ջուրը գցի, ձուկը չմանայ, Աստուած կիմանայ:
Լեզուգ էլ որ շնի, ազւաները աշքերդ կ'հանեն:
Լեզուն տակը ոսկոռ չունի, որ ոսւա խօսելիս ծակէ:
Լեզուն դանակից սուր է:
Լեզուի պարագը՝ խէր խօսալն է:
Լեզուիդ լեզու չի հասնի, անկաջիդ խօսք:
Լեռ քարը լաւ է, քանց անդութ սիրալ:
Լէն օրին, նեղ օր էլ կայ:
Լէնին ճար կայ, նեղին ճար չկայ:
Լուսն ելած վախտը, էշը կորցրիր:
Լսողաց եմ, տեսողաց չեմ:
Լո լո, լո լո, քըդի աղին Էլ լո լո:
Խալին վերուցէք, խսիրը փռէք:
Խալիի աշքը քեզ լոյս չի տայ:
Խալիի վրէն շուն կը հաշայ, մեր վրէն կատու:
Խալիի բերանը ջուալի բերանից մենծ է:
Խաղ շատ գիտեմ, ձէնս չի գայ:
Խաղաղութիւնը գերեզմանումն է:
Խարուանը դամութչիմ սիրեցինք, օխտը տարի մուր շռեցինք:
Խաշիլն ասաւ տակս ոսկի է, շերեփն ասաւ ես մուրտից կուզամ:
Խաշը աէրը զօրաւոր կանէ:
Խանչալիդ քարը հօ վեր շրնկաւ:
Խալիծ—խալաւորիծ, պապէն ուտէ ընկնի ոտից:
Խելառի հացը՝ խելօքի փորը:
Խելառի համար ամէն օր տօն է.
Խելառն ըսաւ, խելօքն էլ հաւատաց:
Խելօքը մինչև կ'մտածէ, խելառը տղին կ'պսակէ:
Խելքէ թեթև, ստքէ չափուկ:
Խելքը հասակումը չէ, գլխումն է:
Խելքը ընովի է պէտք, ոչ թէ զնովի:
Խելօքին մէկ, խելառին ինչքան կուզեա:
Խելին խրատ, ուին սապոն:
Խէրը խիար դառաւ:
Խէրն արել ես՝ կարմնջովն էլ անցկացրու:
Խիարը ծուռն է դուրս եկել.
Խմոր ուտելիս դավա կնի, բեռ տանելիս աւանակ:

Խնքոտ քթին ծուկն էր մահանայ:

Խնկով մոմով արքայութիւն գնալ չի ընի:

Խնոցիդ հարէ, տղայ նշանելը քու բանդ չէ:

Խոզի գլուխը խալչին չի կայի:

Խոզն ասաց, ճուտելս որ շատացան, պարդ ջուրը գլխիցս կտրուեց:

Խոնարհ մարդից Աստուած էլ հազ կանէ, մարդն էր:

Խորթ մօր եփած՝ կերակաւը է դառել:

Խորհուրդ մարդկան, կամք Աստուծոյ:

Խունկ ու մոմնվ սուրբ Կարապետ կ'իսարես:

Խունկ ու մոմով ման եկայ, անջախ գտայ:

Խունկ ու մոմ էի սրբերին, ձութ ու ժամոն եղայ լրբերին:

Խոփդ սուր է, հանդը բաժանովի է:

Խրատ ունիտ գլխիդ տուր, սապոն ունիս շորիդ:

Խփած աշքին բէֆայ չկայ:

Խօսքը էշ հեծնելը չէ, խօսքը վեր գալն է:

Խօսքը մենծինն է, ջուրը պատկինը:

Խօսքը խօսք առաջ կ'բերէ, հալապին՝ կտաւ:

Խօսքը թէշ վեր կենալը չէ, խօսքը Աստծու աջողեն է:

Խօսք կայ՝ որ մարդի սարի գլուխը կ'հանէ, խօսք էլ կայ՝ որ ներքի
կ'բերէ:

Խօսքը ցան փռելը չէ, մարդիֆաթ թօփ անելն է:

Եակ բռւկ է, ինչ լցնես ներս կերթայ:

Եակ հունը գետնին չի մնայ:

Եաղիկը թիկ տակը վեր կընկնի:

Եանտը կեցիր, լիտը գտա:

Եառ ընի, որ քամի շ'գիպչի:

Եառը որ վեր ընկնի, կացնաւորը կ'շատանայ:

Եառը քանի բար շատ ունենայ, գլուխը կախ կը քցի:

Եառը կացնին ասաց. ընդուր ես կարենում ինձ կարել, որ կոթդ
ինձանից է.

Եառի տակը պարկելով, մարդի բերան խուրմա չի ընկնի:

Եատուրը խոզի կարօտ չէ:

Եեծը զրախտիցն է դուրս եկել.

Եերանաս, ծերի զազը իմանաս:

Եիծը ժողի մէջ իրար կ'դիպչի:

Եովը զնաց, ժարաւ յետ եկաւ:

Եովից մի գգալ ջուր վերցնես, ինչը կը պակսի:

Եովն է ընկնել, ձեռը փրփրներին է քցել:

Եոծրակս բերեմ, տեղը կ'բերեմ.

Կաթի հետ մտածը, հոգու հետ գուրս կդայ: որու ուսումնակ
Կաթ տուող կովի պառւկը չեն կարի: ուն ուն Աւորու ուն
Կաթուղիկէն մենծ, զօրութիւնը փօքր: առ այս պատու զեց
Կալ մտնող աղուէսը, ծեծը պտի շինքն առնի: ուն ուն բարու բար
Կալէն ինչ տեսանք, թէ կալատակէն ինչ տեսնինք: ուն ուն զուն
Կալի կուտը, մամին ու պապին հարսանիք: ուն ուն բարու բար
Կաղ իշին էլ, քօռ նալբանդ կլնի: ուն ուն տողք պափ նոյնի ուրեմ
Կաղ իշով քարվան է խառնուել:

Կամ գժի հետ խօսել ես, կամ գարի հաց կերել ես: ուն ուն
Կամ աղն է պակաս, կամ մաղը:

Կամաց բանիը, բայց կամաց մի ուտեր:

Կան նստեր, Մուտուրկան կ'հաչէ:

Կանանշ հաւի հաւկիթ խօմ չէ, որ չճարուի:

Կանանշումն ու կարմըումը կենաս, օխտը պօրտէս հեռու մնամ:

Կայ աշխարհի, չկայ անտպատի:

Կանց պուտը կարմիր չկայ, որ ճղես՝ սիրտը ուն է.

Կանց հա առեմ մէջը մնամ, չէ կասեմ ու կը պրծնեմ:

Կաշառքը մութ տեղը լոյս կտայ:

Կաշառքը ուտողի աշքը կ'քուայնէ:

Կերան պապերը, թոռների ակռէքը հարվաւ:

Կատուրները դուրս էլան, մկները հախս էլան:

Կատուի դունչը մսին չ'հասաւ, ասաց էսօր ուրբաթ է:

Կատուին ասին աղբդ գեղ է, խորոնկ թաղեց:

Կատուին ասին հէրդ է լաւ, թէ մէրդ առաց, նաօ, նաօ:

Կատուին խաղ է, մկնին մահ:

Կատուի մանկղիլը, մինչե մարագն է:

Կարմիր ձուն, զատկին կ'սաղի:

Կատուի մուկ բանելը՝ իր փորի համար է:

Կարասին ինչ ձէն որ տառ, էն ձէնը կ'լսեն:

Կարմնջից անցնելիս փէշերը իրար է քսուել:

Կարկուտը ծեծած տեղը կ'ծեծէ:

Կարմիր կովը իրայ կաշուց շի գուրս գայ:

Կարմիր կովի պէս կաթդ գետին մի կթի:

Կարգուածի աշքով աղջիկ նո, աղապի աշքով ձի:

Կարօն հաւնաւ Մարօյին, Մարօն չ'հաւնաւ Կարօյին:

Կարմիր գտակ շիմ, որ ում գլուփին ուղենաք դնէք:

Կարպետի շորս պոշը ջրին է տուել:

Կացինը վերցնես, գող շունը կիմանայ:

Կաքաւի երիշ է ուղում ման գալ, ղառղառինն էլ է մտեհան անում:

Կեռուրս մեռաւ, տեղս լէնցաւ։
Կեղծ աւորութիւնը կէս առաջնութիւն է։
Կժի առաջը հալա շատ կճուն կ'զլորի։
Կիրակուայ դանդանը, երկուշաբթի էլ պէտք կգայ։
Կծողի ետև կայնի, քացի տուողի առաջը։
Կծուկծմալ չեմ, որ կպշես ուաես։
Կնկայ բերած փողը գըան զանդակ է, ներս ու դուրս անելիս ճակա-
տիդ կը գիպշի։
Կնկայ մազն երկէն է խեցը կարճ։
Կնկայ խեցով նստօղն էլ կնիկ է։
Կնկայ բերած փողը մայա չի դառնայ։
Կնքելու տէրն եմ, խօմ ապրեցնելու էլ տէրը չեմ։
Կոշար նստել, բարի գլուխը կուլայ։
Կովը մեռաւ, խարը վերցաւ։
Կովը ջուխտ ստով հորթի փորին չի կայնի։
Կովի աղբը՝ սուաղ չի բռնէ։
Կովը հորթին, հորթը կովին, վլուխը ցաւի տաւարածին։
Կորկոսիդ միս գտիր, ինձի ումուտ մի անի,
Կուժ քեզի կասեմ, կուլա գու իմացիր։
Կուժը արեի զօրութիւնը չի իմանալ։
Կուժը ջրի ճամբէն կը կոտրի։
Կուշան անօթուն մանր կ'ըրդէ։
Կուկուն բերում է, ջուջուն տանում։
Կուտ ուզող հաւը, տունը կ'մնայ։
Կուտը տունը կուտէ, հաւկիթը գոռները կածէ։
Կուտի մէջ չիր ու չամիչ չեն փայ անի,
Կտաւատը բերանս դիր, յետոյ պուլիկը գէմ արա։
Կտրած հացը չի սալանայ։
Կտրած մատի գեղ ես, էլի՛։
Կրակի առաջը, շախմախ չեն զարկին։
Հա տեսած, հա կերած, մէկ է։
Հա ուրիկը, հա տուրիկը, հա նախըճին, հա իր կնիկը։
Հազար կնիկ հաւաքուին, ցաւը ծննդկանինն է։
Հալալ մալը, գէլը չի տանի։
Հալալ մազը չի կտրուի, հարամ գերանը կը կստրուի։
Հալրաթ մէկ օր էլ իմ հէրս կ'մեռնի, ես էլ քեզ փլաւ չեմ տայ։
Հալը հնանայ, աէզը չնանայ։
Հախընայ շատ ծնաւ, մնաց փիճինայ։
Համբերէ, տանտէրը բան բերէ։

Համբելութիւնը կեանք է:
Համ անու կորկոտէն եղանք, համ տանու:
Համ խոտու ժամէն եղանք, համ շինու:
Համ նալին կտայ, համ մեխին-
Հայ դէյի հազորդեցի, որ իմանայի թուզք էր...
Հայհայը գնացել է, վայվայն է մնացել:
Հայը մինչեւ շը բեզարի, չի նստի:
Հայը ծեծէ Վարդանին, թուզքը ծեծէ Վարդանին:
Հայը հային ղասար է, թուզքը թուզքին մասսար:
Հայացանք՝ հաւատ չ'տեսանք, թուզքացանք՝ տուննաթ.
Հայի աղօթք, թուզքի շուն, որ չի հասկանում ինչ անեմ:
Հայի պսակ խօմ չէ, որ չ'քանդուի:
Հայի ետի խելքն իմն ընի:
Հայի խելքը գլխումն է, Վրացունը աշքերում:
Հանդամէջ արտ ունեցիր, ետոյ խօսա:
Հանաբը շանաք կ'դառնայ:
Հաշող թազին սրս չի անի:
Հասը հասին օրէնք է, չ'հասը սատանի կարգադրէ:
Հասակդ էր հասաւ, միրուքդ էր բուսաւ:
Հասաւ ու բարակ է մի գին, վայ բարակ մանողի գլխին:
Հարեանի ոչխարը գէլը տարաւ, հարեանն իրը մուղաթ կացաւ:
Հարեանիս ընտուր կ'սիրեմ, որ հաւկթիս աղ ցանէ:
Հարիր հակ բամբակ կայ, հարիր ու մէկ ծակ կայ:
Հարիր միջքից որ մէկ մազ պոկես, մէկ միջրուք կըդառնայ:
Հարսը իշուն է նստել, քաւորի դռնից չի անցկենում:
Հարսնիքտունը շիտէ, աման կը կրէ:
Հարս քեզի կսեմ, աղջիկ գու իմացիր:
Հարսնիքից յետ՝ դափուկ զուռնայ չի սազի:
Հարամը կուգայ հալալն էլ կ'տանի:
Հարկս հարկաւորաց, պատիւս արժանաւորաց:
Հարսնիքն աղբօրս պէտք է, հոգու հացը հօրս:
Հարուստ տանից աղջիկ առնելը դժուար է, պահելը հեշտ:
Հարուստ աներանք, սիրուն նշանած:
Հարուստ տներ, մենծ մենծ շներ:
Հարուստը օձ կերաւ, ատին դեղ է, աղքատը կերաւ, ատին քաղցած է:
Հաց դնեմ հասի, բան դնեմ փախի:
Հաց վըր ծնկան, աշք վըր կնկան,
Հացդ դիր հացիս վըրէն, համ տակիցը կեր համ վրիցը:

Հացը հետաւորել է, մենք փետաւորել, էլի ետևիցը չենք հասնում:
Հացի կտրածը՝ թուրը չի կարիլ:
Հացը դրած, բանն անիծած:
Հացը հացարարին տուր, մէկն էլ աւել տուր:
Հացո թող գարի ըլնի, անկաջն էլ դինջ:
Հաւը երազումը կորեկ կը տեսնի:
Հաւը տունը կենայ, կուտն ուտէ:
Հաւը որ շաղանայ, հաւկթից կը կտրի:
Հաւը որ դաղին աշէ հաւկիթ ածէ՝ կ'պատոի:
Հաւը ջուր խմելիս՝ Աստծուն կաշէ:
Հաւը կռկուալիս, իմացիր որ փորացաւ ունի:
Հաւի պէս... կուտէ, կտուցը գետնին կը քոչէ:
Համնողը հաւանքի կոթը, չ'հաւնողը մղբախի ճոթը:
Հաւնոց մտնող աղուէսը, փոսթը շնչիցը պտի հանի:
Հեռու տեղի հացը մենծ կերևայ:
Հեռու զանգի ձէնը անուշ կդայ:
Հեռուից ուրիշի աշքն է հանել, մօտիկից ափրոջ:
Հէնց արա, որ առուի ջուրը չ'ֆախցնես:
Հէնց արա, որ ոչ շամբուրն էրվի, ոչ խորովածը:
Հէնց բան ես ասում, որ էշն ախոռում զուում է:
Հէնց դարս տամ, որ դարսդ մոռանաս:
Հէնքի մէջը շուն է ընկել:
Հէշ խաղ որ չ'գիտենամ, քեզ համար աշուղ կ'դառնամ:
Հէրը ուտէ՝ որդին վճարէ:
Հին բարեկամը թշնամի չի ըլնի:
Հինգ թուրքի խարելը հեշտ է, քանց մի ջնուտի:
Հիւանդ է ու լավանդ է:
Հիւանդը որ առողջանալու ըլնի, բժիշկը մօտ կդայ:
Հիւանդը որ գնալու ըլնի, մատաղը չի օգնէ:
Հիւսիս նստեր, հարաւ կ'հաշէ:
Հիւրն էկաւ, հիւրը գնաց, տեղը դարտակ չ'մնաց:
Հոր փորողը մէջը կրնկնի:
Հպարտին գուրսը ծեծեցին, տանը բան շառաւ:
Հռովճէլ տալով արտը չի վարուի:
Հպարտը պարկը կ'մտնի:
Հոտած ըլնի, հատած չ'լնի:
Հորթը որ կովի առաջն ընկնի, գէլը կուտէ.
Հորթիս աշելու կերթամ, որ գէլը չ'տանի.
Հորիքը մենծ եղից կը ծռուի.

Հօ կայ՝ ներս կ'ըերէ, հօ էլ կայ՝ դուրս կ'տանի.
Հօր տան թելն ու ասեղն է պէտք որ կարէ.
Հօր տունը ինչ որ էր, էլ էն է.
Հօրն ողորմի կայ, որ շան որդի առելուց վատ է.
Հօրն ու մօր պատիւ շիմացողը, Աստծու պատիւը չի իմանալ.
Հօրս անոննը ինձ կ'ծախէ.
Զաւարդ ծեծէ, ձու կռուեցնելը քու բանդ չէ.
Զեռքը գործումն է, ազքը խաղումը.
Զեռքի մէկ թռչունը լաւ է, քան ծառի վրայի երկուոր.
Զի նստաւ՝ Աստուած մոռցաւ, ձիուց իջաւ՝ ձին մոռցաւ.
Զին ու ջորին կռուան, էշը ոտատակ գնաց.
Զին էլ է նրան սազում, սիլլան էլ.
Զին բժիքը պոկեց, առաջ իրան դիպաւ.
Զիու ոտներն որ ջրումն ընի, շուացնել պէտք չէ.
Զիու բաղարը էշը թող չ'կեղտուաէ.
Զիու չէ, համա իշու հէրն ու մէրն է.
Զիու առջեկց անցիր, շան ետկից.
Զիուց վեր էկաւ, իշի վրէն նստաւ.
Զիուց ընկնողը չի վնասուի, իշից ընկնողը կ'վնասուի.
Զու չէր, որ ակաէքիս զարկէի.
Զու չեմ որ կոտըուեմ.
Զութ չեմ որ ծամես.
Զմեռը համամշի դառնաս, ամառը բաղմանշի.
Զմեռը կատու ընես, ամառը շուն.
Զմեռուայ վարդը կրակն է.
Զուկը գլխիցը կը հոտի.
Զուկը գլխիցը պտի բռնես, որ չ'փախչի.
Զուկը երբ բռնես, թաղայ է.
Զուկը ծովումը կմենծանայ.
Զուկը ջրումը բաղար չի ընի.
Զուկն ու միուր մի պղնձում չի եփուի.
Զուածեղի խաթեր թաւի կոթը կ'պաչէ.
Զուի գողը, ձիազող կդառնայ.
Զուն է եկել, որ ձեռ ու սու մըսի.
Զնից սիպտակ բան շկայ, բայց ոտնատակ են տալիս.
Ղալուն չէր, որ ճոթից հոտ քաշէի.
Ղասաթսանի դուռը բաց է, շունն էլ երեսատեղ պտի ունենայ թէ ոչ.
Ղարիբ գեղ մտնողը էրկէն դագանակ պտի՝ ունենայ.
Ղարիբ մարդը օտար տեղ երես չի ունենայ.

Ղաղարը գիտէ իր բազարը.
Ղաղը զաղի հետ, հաւն էլ խօրօղի հետ.
Ղայիմ մարդի աղն՝ աւելի հետ կերթայ.
Ղնկի ու մոի արանքը չեն մտնիլ.
Ղնձողը չիկիտամի բարեկամն է.
Ղուկասը գիտէ իր դիտաց.
Ղուշը ձեռքից թռաւ, էլ ձեռք չի անցնի.
Ղուռանին որ լսենք, պտի թուրքանանք.
Ղօնաղը տան տիրոջ վարդն է.
Ղօնաղը զօնաղին չէր սիրում, տան տէղը ոչ մէկին
Ղօնաղին տեղ չէին տալիս, ասում էր սիլլահս որտեղ կախեմ.
Ճամբից գուրս եկողի, աչքը գուրս կդայ.
Ճան շունի, ճիղ կը քաշէ.
Ճանճը թէ և ոչինչ է, բայց սիրտ է պղտորում.
Ճանճն բնչ է, թէ ճնճն ինչ ըլնի.
Ճամբորդի գնալն իր ձեռն է, գառնալն Աստծու.
Ճարպիկ գողը, տան տիրոջն է գող բռնում.
Ճղղը եմ, ճան չեն խաղցներ.
Ճնճղկան բնչ աղօթրան, որ կողմ դառաւ՝ իր աղօթրանն էն է.
Ճնճուղն իր զանթարով բեռ կտանի.
Ճշմարտախօսի ճին թամբած պէտք է.
Ճրագն իր տակը լոյս չի տայ.
Մաղմանի աշկերտի պէս հետն ու հետը յետ կերթայ.
Մալ բազարի չէ, ջան բազարի է.
Մալ արա տէրն ի հետ, որդին արա հէրն ի հետ.
Մանկաւց դատումը, ծերուց գաւազան է.
Մահն ընկերով հարմնիք է.
Մահը մարդի անկաջի ետեն է.
Մահը մէկ օր, լացը մէկ օր.
Մահի ոսկուը, մահի շանը կ'հասնի.
Մալին տէր, որդուն հէր.
Մալաիրոջը երդում չի հասնի.
Մազում թէ զօրութիւն ըլնի, էծը մարգարէ կլնէր.
Մախաթ եմ ու եախադ եմ.
Մանէն մանած է, պատէն կախած է.
Մաշկակարի մաշկը ծակ կլնի.
Մատանիքին չեն տայ, մատին կտան:
Մարդ մարդի երեսին կաշէ, Աստուած սրտին.
Մարդա չ'լման, մարդա չ'հաւան.

Մարդամիջի մարդս ըլնի, հազար թուման պարտքս ըլնի.
Մարդ էլ կայ, մարդակ էլ.
Մարդ ու կնիկ կռուեցին, կատուն թնդիր գցեցին.
Մարդ մարդի բաղ կտայ, մարդ էլ կայ՝ մի ճութ հաղող չի տայ.
Մարդ մարդի դարս շիտէ, կէս գիշերին ժամ կը կանչէ.
Մարդ մարդի քահանայ, մարդ մարդի սատանայ.
Մարդ կայ՝ տէրաէր կ'սիրէ, մարդ էլ կայ՝ տէրաէրակին.
Մարդ չէր մարդանման, խօսքերն էր մարդասպան.
Մարագը հորթը կ'պարպէ, սնտուկը երեխէն.
Մարդի աշքը մենակ հողը կը կշացնէ.
Մարդի նամուսը գգակն է, կնկանը լաշակը.
Մարդի ինչտեղը ցաւեց, հոգին էնտեղն է.
Մարդը մարդի մօտ զրկեցին, ինձ էլ քեզ մօտ.
Մարդի հետ կռուելիս վերջի բանը միտք արա.
Մարդի փէշը իրան դուշման է.
Մարդի էշը որ չընի, իշի գինը հարեր թուման կնի.
Մարդի աշքը խորունկ փորողը իր բարեկամն է.
Մարդի աշքը դուրս գայ լաւ է, քան թէ անունը.
Մարդին ջուր խմելիս, օձն էլ հարամ չի անէ.
Մարդութիւնը մարդից կուզեն, անուշ հոտը վարդից.
Մարմիս գլուխը էն բանը բռնեցին, որ հոգիս էլ մտեհան արի.
Մարիֆաթից խաբար տուր, թէ չէ գժութիւն ով ասես կանէ.
Մեղը ծախողը, մատը կը լիզէ.
Մեղաւորի մեղքէն, թմրի արդար.
Մեղաւորին ով է տուել արքայութիւն.
Մեղրամոմ շեմ, որ ոլորեա.
Մեղը շան տկի մէջ է լցրած.
Մեղքը որ սամոյը քուրք ըլնի, մարդ վրէն չի առնի.
Մենծ էշը, ախոռումն ենք մոռացել.
Մենծ խօսելով վլաւ չի եփի, եղ ու բրինձ է հարկաւոր.
Մենծ տուն, մենծ ցաւի բռն.
Մենծ մենծ դռներ, սոված շներ.
Մենծի մէկ աշքը քօռ պտի, անկաշն էլ խուլ.
Մենծի խօսքը լսողի ոտքը քարի չի գայ.
Մենծի ասած, պստկի լսած.
Մեռելը թաղած օրը կուլան.
Մեռելի ոտքը մեղքի մէջն է.
Մեռելից խարած շեն ուզի.
Մեռելից սատանէն ձեռք է վերցրել.

Մեռեները գիտեն թէ, սաղերն ամեն օր գաթայ կուտեն.
Մեր թազու զօշաղութիւնից՝ աղուէսը մարազը բռն է դրել.
Մեր շեմը շորի, ով որ գայ՝ գորի.
Մեր գուռը փոս է, ինչքան խելառ կայ հոս է.
Մեր փոփոք չեղաւ, քանց ձեր բակին.
Մզրախ գողցողը, առաջ տեղը կ'պատրաստէ.
Մզրախը ջուալ չի մտնի.
Մէկ Սատուած, հազարանստեղծ.
Մէկ բանից որ չես կշտանայ, անունը մի տայ.
Մէկ մի տալ, որ երկուս չուզեն.
Մէկ խելքը լաւ է, երկուսն ևս առաւել.
Մէկ կայ հազար աժէ, հազար կայ մէկ շաժէ.
Մէկ խնձորին տասը մարդ քար կ'դցէ.
Մէկ աշքը պէտք է, երկուսը շնորհքի համար է.
Մէկ գիծ քարը հորը ցեց, հազար խելօք չ'կարացին հանել.
Մէկ խելքը գարնան ձմռան ինչ անէ.
Մէկ կովի թանն անիծած, մէկ կնկայ բանը.
Մէկ ասեղ պտի առնի, երկաթի փութն է հարցնում.
Մէկ ձեռք որ չես կարսկ կտրել, պաշէ ճակատիդ դիր.
Մէկ ձեռքով էրկու ձմերուկ չեն բռնիլ.
Մէկ ձեռը ծափ չի տալ.
Մէկ զուշ կերթայ, մէկ չալուի տալտէն կ'մտնի.
Մէկ չենը լաւ է, քանց էրկու աւերը.
Մէկ լուի համար կարպետը պտի վասէ.
Մէկ փորը, էրկու մուննաթ չի ուզէ.
Մէկ կօտ կորեկ շարելը հեշտ է, քանց մէկ տղայ մեծցնելը.
Մէկ տնով չենք, համա մէկ հալով ենք.
Մէկ փոր հացը, մէկ հոր հաց կը կօրցնէ.
Մէկը մէկով, էրկուսն Սստուծով.
Մէկը հազարի անունն է կոտրել.
Մէկ զայիմ երեսը լաւ է, քանց տանու գութանը.
Մէկ մարդի փողը որ աւելնայ, սները ծուռ կերեան.
Մէկ տանից չենք, համա մէկ ձէնով էինք.
Մէկ ծաղկից օձը թոյն է շինում, ճանճը մեղը.
Մէկ ծաղկով գարուն չի գալ.
Մէկ ծառից թի էլ կ'շինեն, հորսելի էլ.
Մէկ չեն՝ հազար փորձանքից կազատէ մարդի.
Մէկ մուկը օխտը կարաս կը մուլտառէ.
Մէկի արածը, հազարը չի անէ.

Մէկն ուտելով կը մեռնի, մէկն աշելով.
Մէյտանիդ գեօրայ ձի քշէ.
Մէյվի խասը արջը կուտէ.
Մի դողար ձեռքս, մի դողար, եթէ շառնես՝ չես էլ տայ.
Մի ասեր, մի լսեր.
Մինչև թուրը եկաւ, լեզուն գլուխը կտրեց.
Մինչև հերթը մեղ հասաւ, լոյսն էլ վրայ հասաւ.
Մինչև լապլազու ասելը, դուքանները փակուեցին.
Մինչև քուրքի անուն տալը, ձմեռն եկաւ անցկացաւ.
Մինչև հասար բարակի, բարակի հոգին դուրս կդայ.
Մինչև զուշանը զարդարուի, պատարագը կարձակուի.
Մինչև չիրը կ'թշի, հիւանդի հոգին կ'թռչի.
Մինչև մէլը շը շրջի, ճամբէն չի դրստուիլ.
Մինչև աղն եկաւ, մատաղը վերցաւ.
Մինչև մէկը չ'մեռնի, միւար չի յառաջիլ.
Մինչև չ'գայ ետինը, չի յիշուիլ առաջինը.
Մինչև առուն ջուր կդայ, զորդի աչքերը դուրս կդայ.
Մինչև հէրը դժոխք չերթայ, տղէն արքայութիւն չի գտնի.
Միսն առանց ոսկոռ չի ընի.
Մինարի գլխին հազար բեռ կակալ լցնես, մէկը վրէն չի մնայ.
Միրուք չունիմ, խօսք չի անցնիր.
Մկան շեռը ջաղցին օգուտ է.
Մնջի լեզուն տէրը կը հասկանայ.
Մուկը ծակը չէր մտնում, ցախաւելն էլ պոչից կապեցին.
Մուկը կատուի համար գէշ երազ կ'աւեսնի.
Մութն ու լուրը գիտես, ջաղացի ճամբէն չիախն.
Մուռտառ մուկ է, որտեղ ընկաւ կը մուռտառէ.
Մուկն էլ որոճալ գիտէ.
Մուրը երեսին է քսել, հայլին էլ ձեռը առուել.
Մութթա պատանք կուզէ, որ ոտները մեկնէ.
Մուրք շունի, ձի կառնի.
Մտնելուց առաջ միաք արա, թէ ինչպէս դուրս գաս.
Մըստ պուտկին քսուողը՝ կ'մըստի.
Մըէն հանեց, մըջուրը գցեց.
Մօտիկ հարևանը լաւ է, քանց հեռու բարեկամը.
Ցիմարի ձեռքից՝ բուն անտպատ է փախել.
Ցիմարը տալիս է, խելօքն էլ առնում.
Ցիմարին հազար, իմաստունին մէկ.
Ցոպոպն ինքն է հոտած, հէնց գիտէ թէ բունն է հոտած.

Նա էն դեղ չէ, որ երկու խաչակնքելով հալածուի.
Նազ կանէ, բայց հազ կանէ.
Նախիըը մտաւ, իշու ճակատը պաշեց.
Ներսը ինձ է վառում, դուրսը ուրիշն.
Ներսը սուրբ, դուրսը սատանայ.
Ներքե չի նստի, վերևն էլ տեղ չկայ.
Նոր հաւ են էղել, երկաթէ հաւկիթ են ածում.
Նոր հաւերին ջուջու-ջուջու, հին հաւերին քշա-քշա.
Զան եաթաղը հացի փշրունք չի ըլնի.
Զան կաղալը՝ մինչև աղուէսի տեսնելն է.
Զան պոչը հազար մանկեանէն դնես՝ չի շիտկի.
Զան հաշալուն մի հաւատայ.
Զան պոչը կտրելով՝ գառ չի դառնայ.
Զան բերանը ոսկոս գցէ, որ ձէնը կտրէ.
Զան սատկելը որ գայ, կերթայ ջամու դուռը կ'պարկի.
Զան հաշելն էլ մի փեշակ է.
Զան հետ աղբէրացիթ, վիշար ձեռիցդ վեր մի գցիք.
Զանը զօռով աւի (որսի) չեն զարկի.
Զանը քար չեն գցի, տիրոջը խաթը կանեն.
Հունը տէր ունի, գիլուն էլ Աստուած կայ.
Զանը քանի քար գցես՝ կ'հաշայ.
Զանիցը լակոս վեր առ, ոչխարիցը զառ.
Հունն իրանց դռանը զոշաղ կինի.
Հունը շանից, երկուսը մի տանից.
Զահ էիր, շահպազ դառար.
Զատ դատողին շալէ շապիկ, բիչ դատողին շիլայ շապիկ.
Զատ ապրողը շատ բան կիմանայ, շատ մանեկողը շատ բան կ'գիտենայ.
Զատ դատաւ, մաղպոն նստաւ.
Զատ աշխատելն անօդուտ է, տուրքը Աստծունն է.
Զատ գիտեցողը, շատ էլ կը սիւալի.
Զատը շատին, իշի պոչը աղքատին.
Զատ անգամ հանաքը չ'անաք է դառնում.
Զատ լաւին ման եկողը, գէշին ուստ կուգայ.
Զատ հօ հօն կովին կը խրտնացնէ.
Զատ մի սիրել ատել կայ, շատ մի ատել սիրել կայ,
Զատ փարչեր հիա կծի առաջը կը գլորին.
Զատի ետևից ընկնողը, քիշն էլ կը կորցնէ.
Զաքարը ինչքան էլ անուշ է, էլի ամեն օր չի ուտուիլ.
Զաքարը որ ամեն օր ուտես՝ շպի համ կտայ:

Հշաքարը շան բերանն է.

Հմէն տան հարս, տաք հայի կարօտ.

Հշիտակ խօսքը՝ հանարի միջով կասեն.

Հծներն իրար հետ կովում են, բայց գայլի դէմ միանում են.

Հծներն իրար հետ կուռելիս, ճամբորդի բանն է աջողում.

Հծնորհք ունենամ լաւ է, քան թէ չոր.

Հողոմքոր գառը՝ օխտը մէր կը ծծի.

Հօրը շնորհի համար է.

Հուն խաղցնողի ձեռը փէտ կլնի.

Հուն ու կատու դառան իրար գղեցին.

Հունը կաղալով չի սատկի.

Հունը կը հաշէ, քարվանը կը քօշէ.

Հունը շան միսը կերաւ, ոսկոսը դէն չը զցեց.

Հունը գնաց զասարխանէն, որ ոտ բերէ, իրանն էլ տուրը տուեց.

Հունը սպանողին քաշ տալ կաան.

Հունը շալկուորին կ'հաշէ.

Հունը հաշելով եկեղեցին չի մուռտափ.

Հունը սատկել չունի, գէշ մարզը մեռնիլ.

Հունը շան միսը չի ուտէ.

Հունն իրայ վիսածին չի դառնայ.

Հուշանը շփոթ էփել չ'գիտէք, վանքի խաւծալար դրին.

Հուշանի շինքը, Մարթայի քթի լոլինքը.

Հուտա արա շուռ տոնը, հետէն էլ կու տուր.

Հուտա վեր կացողի զամաթն երկուս է.

Հուտա վեր կացողը՝ շառից կաղատի.

Հուտա կ'քելեմ, կասեն ծուռ է, երավաշ քելեմ, կասեն քուռ է.

Ողորմութիւնն էնպէս տուր, որ շապիկդ շիմանայ.

Ոչ հայի խունկ է, ոչ թուրքի ուզարլուկ.

Ոչ սատանին տես, ոչ աղօթք կարդայ.

Ոչ էծ ունինք, ոչ ուլ, սատանի անկաջը խուլ.

Ոչ հարսնիքը կը պակսի, ոչ սուզը:

Ոչ լաւին պատիւ կայ, ոչ վատին անարդանը.

Ոչ գու քու ասա, ոչ ես քաշալ.

Ոչ դիր ու լաց, ոչ առ ու փալսիր.

Ոչ շատին ուրախ եղիք, ոչ քչին արտում.

Ոչ տօն է, ոչ զատիկ, իւն է հագել շալէ շապիկ.

Ոչ կուտեմ ձեր կոմշին, ոչ կը քշեմ ձեր գոմշին.

Ոչ խաչին խունկ խոստացիք, ոչ սըբին մատաղ.

Ոչ էնքան կակուզ եղիք որ կու տան, ոչ էլ չոր՝ որ կու չերթաս.

Ոչխարի դմակը իրան բեռ չէ.
Ով ալարի, ոչ դալարի.
Ով որ հաղայ, նա կը կաղայ.
Ով կը կարդայ, նա մարդ ա.
Ով փող ունի, խելք չունի, ով խելք ունի, փող չունի.
Ով շուստ, փորը կուշտ.
Ով մեղ շար, Աստուած իրան բարի.
Ով կերաւ եղն ու ճմբառը, ով զարկեց պլուխը դուռը.
Ով գիտէ թէ, ով է աշխատում, ով ուտում.
Ով էշ, մենք փալան,
Ով հարս, դու հարսնքուր.
Ով որ ասէ մատս խիար է, աղը մի առնիր վազիր.
Ով պասն ուտէ, դու բերանդ մի ծփծփացնի.
Ոտնաւորն ուտենք, անոտը մեր ծառան է.
Ոսկին պստիկ է, բայց դինը մենծ.
Ոսկու բերող շունը, սսկոս էլ կ'տանի.
Ոք երկիվը որ տեսար թէ բոլորը քօռ են, դու էլ աշքերդ ի-փէ.
Ոք կ'ձախէ, տար ու ծախէ.
Ո՞ր մատդ կարեն, որ չ'ցաւի.
Որը գառը թէ մենծցնես, բերանդ կը եղոտի. որը տղին թէ պահպա-
նես՝ բերանդ կ'վառի.
Որ ջուրն ինձ խեղդեց, ես նրան ծով կասեմ.
Որդին որ բռնումը ձուածեղ եփէ, էլի մօր պարտքի տակից չի դուրս գայ
Որտեղ երկու շուն լծեն, դու ընտեղ արարաշի ես.
Որտեղ տանձ կայ, պոչը հետն է.
Որտեղ հարսնիք ըլնի, դու հարսնքուր ես.
Որտեղ որ գնաս, Էն երկրի գտակը ծածկէ.
Ուզողի մի երեսն է սե, չ'տուողի երկու.
Ուժդ չ'յաղթած քարը, մի վերցնի
Ուլ տեսած՝ սատանայ տեսած, երկուսն էլ մի բան է.
Ուլը մորթէ հարկ արա, հարսնութիւնդ թարկ արա,
Ուլը կողովի տակ չի մնայ.
Ուզտը գդալով չեն ջրի.
Ուզտը կորցրել ես, լույն ման կուգաս.
Ուզտը որքան էլ որ սատկի, կաշլն իշի բեռ է.
Ուզտին ասին շինքդ ընչին է ծուռ, ասաւ ինչս է շլտակ, որ վիզ
շիտակ ըլնի.
Ում ձեռքը որ մեղրի մէջն է, մատը կ'լիզէ.
Ում սէլին նստի, ընդուր հոռովէլը կը կանչէ.

Ունքը շինելու տեղ, աչքն էլ հանեց.

Ում ասի իմը դու ես, ասաւ իմ մենծ դկը դու ես.

Ուտէ որդին, վճարէ հոգին.

Ուտէ շուտէ կաղպարն էդ է.

Ուրագն իր կոթը շի տաշիլ.

Ուրբաթը շուտ եկաւ, քանց շաբաթը.

Ո՞ւր է էն աշը, որ բռնէ խաչը.

Ուրիշի աշխատանքը փոր շի կշտացնէ.

Ուրիշի ձեռով՝ փուշ քաղէ.

Ուրիշի շուանով խեղդուաւ.

Ուրիշի ձեռով՝ օձ բռնէ.

Ուրիշի շուանով, հորը մի մտնի.

Ուրիշի տղէն մարդիս տղայ շի ընի.

2ամշիկ հատ հատ, մեղքիկ մատ մատ.

2ալ օձը տեսնողը, շալ թոկից կ'վախենայ.

2եմ ուտի, ջէրս զցէ.

2ը ծնած երեխին, շօր մի կարիլ.

2ը հանած քարը աչք կ'հանէ.

2ի տեսել պատիցը կախ, տեսել է ճակատիցը կախ.

2ը փորձած ձիու ետկից մի անցնիլ.

2ի իմանում ով է մեռել, պապի գլուխն է լաց ըլում.

2իպուղի էրկու նոթը մուտառ է, մէջն էլ շունն է շոել.

2ունիս փող՝ մտիր ի հող.

2ուտողի մալն՝ ուտողին հալալ է.

2ըին մէկ կ'խօսի, շամշին էրկուս.

Պապը ժուռ կերաւ, թոռի ատամն առաւ.

Պառան իր թանին թթու շի ասիլ.

Պաս ուտեմ պաս, էն էլ թանէ սպաս.

Պատ է պէտք, որ ծեփ վերցնէ.

Պատէն ընկնողը, պատէն ընկնողի հալից կ'հասկանայ.

Պատը ըլած օրը թողը կենի.

Պարը մտնողը պաի շորողայ.

Պարկիր եզս, պարկիր, պարտատէրը կամ ինձ կ'տանի, կամ քեդ.

Պարկած շանը քար շեն զցիլ.

Պարտք շունիս՝ քեաֆիլ եղիր, դործ շունիս՝ վկայ.

Պարտդ որ հազարին հասաւ, հաւի մսով փլաւ կեր.

Պարտքը խողի պէս բան է, քանի պահես կը ցնկցնկոտի.

Պարտքը տալով, մեղքը լալավ.

Պարտքը որ կայ, դավի ձագ է, բանի պահես կ'մենծանայ էլ դռնից
շի հագի.

Պատիկ ժամումն էլ պատարագ կլնի.
Պատիկ է բայց չսափկ է.
Պատկից սկսէ, որ մենծ ին հասնես.
Պղինձն ընկաւ չ'կոտրուեց, բայց ձէնն ելաւ.
Զաղացը ջուրը տարել է, տէրը չախչախն է մտն գալիս.
Զան ունիմ անելու, պահում եմ բաժանելու.
Զուալ չունի, տանձի կերթայ.
Զուր բերողն էլ է մէկ, կուժ կոտրողն էլ.
Զուրը չ'տեսած, մի բորկանայ.
Զուրը տարաւ՝ ծարաւ յետ բերեց.
Զուրը կերթայ, աւազը կ'մնայ.
Զուրը մի աեղ որ շատ կենայ՝ կ'հոտի.
Զուրը պատից վեր չի բարձրանայ.
Զուրն անուշ է, քանց նռան գինին.
Զուրն ընկնողը անձրկից չի փախենայ.
Զուրը մտնողի փէշերը կ'թռջի.
Զուրն իր զնացած աեւովն՝ էլլ կերթայ.
Զիկեարին ջօմարտութիւն չի ընի.
Զրի բերածը, ջուրը կ'տանի.
Զրի ու կրակի բասը չի ըլնի.
Զրի տարածը՝ ծեղն է բռնում, քամու տարածը՝ փոսը.
Ռանչպար մարդը լաւ է, քանց նըլսըդ իշխանը.
Ռանչպարի դօշակը սև հողն է, բարձը չոր քարը.
Ռեհանը թողած, եօնջէն կուտէ.
Ռեհանը իշուն տուին հոտ անելու՝ կերաւ.
Սաղերը քանի կան, մեռեներին փայ չկայ.
Սաղութիւն սուլթանութիւն, մի ասէք կայ աղքատութիւն.
Սաւած օձը՝ առաջ տաքացնողին կը խածէ.
Սատանէն մեռելից՝ փախել է.
Սատանէն գետնի տակը կերակուր եփելիս, աղ զցողը ես եմ.
Սատանէն ոչ մեռել է, ոչ էլ կ'մեռնի.
Սատանէն իիրակմտին չարութիւն կանէ.
Սատանի իրայ տունն է, մտնի էլ դուրս էլ գայ.
Սատանի ճամբին կայ, Աստծու ճամբին չկայ.
Սատանի հետ ճամբայ զնայ, համա պոչը բաց մի թողա.
Սատկած էշ ման կուզայ, որ նալիրը բաշէ.
Սատկած կովը կաթնոտ կլնի.
Սատկած իշուն գին չունի.
Սատկածը լուանալու տեղը, դօշը մուռտառեց.

Սար ու ձոր, տէքտէրի փոք.

Սարերի տեղ, ձորերն են գոռում.

Սարը սարին չի դիպչի, մարդը մարդին կ'դիպչի.

Սարը փուլ եկաւ, հորը լցրեց.

Սերը սովորը կուտէ, թանը մոլորը.

Սև կովը վեր ընկաւ, սև սրտերը թօփ էլան.

Սև ձութը դեղ է, որին կօդնէ, որին չի օդնէ.

Սևին սապոն, խեխն խրատն ինչ անէ.

Սև ու ճերմակը՝ ջուրն անցնելիս բալու կանէ.

Սև ու զեղին, ով որ տեմնի պատոի լեզին.

Սև օրին էլ՝ սև շոր է պէտք.

Սէլը գնաց փէտի, բերեց՝ լաւ, չ'բերեց՝ ինքը տեղովը փէտ է.

Սէլը գոռալու տեղ, սէլապանն է գոռում.

Սէլը կոտրելուց ետե, ճամբայ ցոյց տալն անօդուտ է.

Սէլը որ շուռ գայ, ճամբէն բաց կնի.

Սէլն աթարից է կպել, աթարը պատից.

Սէլը միբով կնի, քաշքաշելով բան չի գառնալ.

Սիպատակ միսն երեալուց, սև կարկատանը լաւ է.

Սիպատակ շունը բամբակ ծախողին վնաս է.

Սիպատակի անունը կայ, սևի համբ.

Սիրտը շուշա է, որ կոտրուեց՝ էլ չի սաղնայ.

Սիրտս սուփրա չէ, որ ամէն տեղ բանամ.

Սիրունի երեսին փլաւ չեն ուտիլ.

Սոխ ու հաց, սիրտը բաց.

Սոխ չես կերել, սիրտադ ընչի է կսկծում.

Սոխի անուշը չի ընի.

Սոխի կշտին, սխտոր չեն ծեծիլ.

Սոված մարդին խիղճ չի ընի.

Սովորին մի պակսացնի, անսովորին մի սովորցնի.

Սուտը կը ոտնաւորի, բայց առաջ չի դնայ.

Սուտ ասողի տունը կըակ ընկաւ, ոչով չ'հաւատաց.

Սուրը Աստուած չէ, որ երեք անզամ առեմ.

Սպաօը լաւ ա, դու խի չես ուտում.

Ստի մանկզիլը կարճ կնի.

Սըբի խունկ ու մոմն էլ կ'պակսի.

Վազող ձիու գլխին չեն զարկի.

Վախկոտ շունը որս չի անի.

Վախտը վախտին, թէ չէ ժամանակն անց է կենում.

Վայ քեզ բօղազ, ինչ որ տեսնես կը դողաս.

Վատ բանը, վատ մարդից դուրս կդայ:

Վարդապետին ասին որդիդ մեռնի, առաց, ես որդի չունեմ, համա
բառդ բառ չէ:

Վարդը առանց փշի չի ընի:

Վարդը վերցրու, փուշը կըակին տուր.

Վարդից հօտ քաշէ, երբ թառամեց դէն զցէ,

Վեր թքեմ ունքս է, վար թքեմ միրուքս է:

Վէճդ նաղտ էլաւ, հալրաթ կուրախանաս:

Վաղողին տղայ չի ընի:

Տախտակի գեօրա մեխ կ'զարկեն:

Տանձ էիր հասար, խնձոր էիր կարմիար:

Տանձն ինձի, խնձորն ինձի, պաշով սերկեիլն էլ ինձի:

Տանձն ինչ արաւ, թէ կոթն ինչ անի:

Տաշած քարը գետնին չի մնայ:

Տաշած է սունը, խելառ կայ տունը:

Տան խօպքը, դուրսը չի անցնի.

Տանը՝ սունը կ'պահէ:

Տան տիրոջը օրհնեա տէր չկայ:

Տանուտէրի հետ հաշուի նստաղը, պարտքով դուրս կդայ:

Տասը չափէ, մէկ կտրէ:

Տարի կայ՝ օրուան կ'պահէ, օր կայ՝ տարուան:

Տարին մէկ զատիկ, էն էլ նաւակատիկ:

Տեղից վեր կացողը, զիխս դալլաքութիւն է սովորում:

Տեսաւ՝ հանաք է, չ'տեսաւ՝ գերչակ:

Տեսաը որ ջուրը քեզ հետ չի գայ, դու նրան հետեկիր:

Տէրտէր աշէ վըր փիճերուդ, սև է էկեր վըր արևուդ:

Տէրտէր արա գեղը զցէ, թէ օր չապրաւ՝ գետը զցէ:

Տէրտէրին հարսնիք կանչեցին, մաշտոցը հետը տարաւ:

Տէրը տարածին է փոշման, գէլը թողածին:

Տիրաւորին տէրն է պահել, անտէրին գէլը կերել:

Տիրոջ մալը կ'երթայ, ծառայի հոգին դուրս կդայ:

Տկլորը երազում շոր կ'տեսնի, քաղցածը հաց:

Տկլորի մաքից օրը տասնուհինդ գաղ կտաւ է անցկենում:

Տկլորը սարն ելաւ, սարի անունը բէղնամ արաւ:

Տղամարդ եղիր՝ գլուխ պատուէ:

Տղէն կուտէ՝ խաղալու կերթայ, չոպանը կուտէ՝ ոչխարը կերթայ:

Տղէն որ հօրն ու մօրը չ'քաշէ, գողունի կ'նի:

Տղէն տղուց պիտի, որ մարդի մատից փուշ հանէ:

Տնտես՝ հաւսար տես, թէ չէ դատաստանին կերթաս սկերես:

Տնքալը որ շնի, հիւանդը հիւանդ չէ:
Տուն փօխես՝ տնով մէկ կը քանդուիս, գեղ փօխես՝ գեղով մէկ։
Տունդ որ կրակ ընկնի, ձեռներդ էլ վրէն տաքացրու։
Տուն ու տեղ սե փող շարժի, մարդիս անունն է գովելի։
Տունը չկայ տաք ապուր, ինքը կերթայ աքաբուռ։
Տունը թէ վառաւ, մկներին էլ չ'մնաց։
Տուր զօրութիւն, փորձէ հաւատ։
Տուր օսկէ զօտեռին ու մի ըննիր։
Տուտօն բարուճի սովոր չէ։
Տօնօն ով՛ ձին ով. գայլը ով՛ պար գալն ով։
Ճաւ քաշողը գիտէ, թէ ինչ է ցաւը։
Ճաւը տիրոջը կերեայ, դիմացնի պէտքը չէ։
Ճաւը թէզ դուրս կգայ, թէ որ չը ցանցընես։
Ճան փոելը հեշտ է, ժողվելն է դժուար։
Ցորեն հաց շենք կերել, համա ցորենի արտի կշտով անցել ենք։
Ցորեն հաց չունես, ցորենի լեզու ունեցիր։
Փախած ձուկը՝ մենծ կլնի։
Փարէմ տուինք խօսեցուցինք, էրկուս կուտանք՝ ձէնը չի կտրէ։
Փեսի շուաք՝ փշի շուաք, մէկ է։
Փէշքաշ ձիու ատամներին շեն մտիկ տայ։
Փէշքը վերցնես, գող շունը կիմանայ։
Փէտի ցեցը իրանից կլնի։
Փիս մարդը՝ զատկին էլ փիս կլնի։
Փիս շանը մէկ քարն էր պակաս։
Փիս մարդը ոչ ինքը կուտէ, ոչ ուրիշն կուտացնէ։
Փլաւ եփողի ապուրը կեր, ապուր եփողի փլաւը մի ուտիւ։
Փլաւ ուտելը լաւ բան է, բայց մի օր մեր տանը, մի օր ձեր։
Փողատէրն ընկել է, տղատէրը կայնել։
Փող եմ տուել, պտի ուտեմ։
Փողը որ կայ՝ ձեռաց աղտ է, էսօր կայ, էգուց չկայ։
Փող, հող—էրկուսն էլ մէկ է։
Փողը հորի նման է, ինչ որ լցնես չի երևայ։
Փողը փողին շահ (օգուտ) չէ։
Փորձած թանը լաւ է, քանց անփորձ մածունը։
Փորձած սատանէն լաւ է, քանց անփորձ հրեշտակը։
Փուշ հօր պատիժը, փուշ տղէն է։
Փուքս փշողի խօսը չի անցնիր։
Քամին ասաւ մարագին, դուռդ բաց դարման բերեմ. ասաց, ոչ բու
բերածը կուղիմ, ոչ բու տարածը։

Քամին քարից Բնչ կ'տանի:
Քամու բերածը, քամին կ'տանի:
Քանդելն ամէն մարդի գործ է, շինելը քչերի:
Քաշալը գեղ գիտենայ, իրայ զվախն կանե,
Քառսուն գողը մէկ չպաղի շեն կարողացել թալնի:
Քարը վերցուր, ձէնը տակը դեր:
Քարը տեղը ծանը կ'լինի:
Քարն էլ է իրան ձեռը, կակալն էլ:
Քեզ լացացնողի մօտը գնայ, ոչ թէ ծիծաղացնողի:
Քեհի վրայ լոյս է իջու, ով տեսաւ, գդիրը:
Քեռի, էշը ծախէ հարսնիք արա:
Քեաստանիցն է դուրս եկել, կպեճին չի հաւնում:
Քիչ բարձի, թէզ զարձի:
Քիչ էին մտել դանից, մէկն էլ ընկաւ երդկից:
Քոսոա էծը աղբրի ակից ջուր կ'խմէ:
Քոսին տնազ անողը, լաւ միրուք կունենայ:
Քու աշքիդ գերանը թողած, ուրիշի աշքի չոփը մի ման գայ:
Քու խունկ ու մոմդ չեմ ուզի, թաքիլայ իմ ժամս մի գայ:
Քու ծառդ ծարաւ թողած, ուրիշինը մի ջրի:
Քու ձեռներդ կապեն, իմ ոտներս, ետոյ վլաւ տան ուտելու:
Քու մէկ կովի լաւ է, քանց հարսանիդ տասը:
Քու եղը քեզ ըլնի, իմ չօրթանին մի դիպչի:
Քշին զանիաթ անողը, շատը կունենայ:
Քրիստոս Մահմատէն գոհ է:
Քրիստոսի դուռը հաց կուտէ, Մահմատի դուռը կ'հաշէ:
Քու եղը խայալով ման կդայ:
Քուի Բնչ վէճն է, թէ մոմը թանկ է:
Քուն կուզէ, ջուխտ աշքով լոյս:
Քուն ինչպէս կաշէ Աստծուն, Աստուած էլ էնպէս կաշէ քուին:
Օխտը գոմէշ կուտամ, մեղայ Աստծու չեմ ասի:
Օխտը ծովից՝ մէկ կովից:
Օխտը վարդապետ մէկ աղջիկ կնքեցին, անունը դրին Կիրակոս:
Օձը իր շապիկը կը փոխէ, բնութիւնը չի փոխիլ:
Օձը ամեն տեղ ծուռը ման կդայ, բնի առաջը կ'շիտկի:
Օձը մանիշակի հոտից կ'փախնի, կդայ ծակի առաջը կ'բուսնի:
Օձի պուխը որ ցախի, ճամբի մէջ տեղը կը պարկի:
Օձի ձագը՝ առաջ պահող - մենացնողին կը խածէ:
Օրերը կանցնին ինչպէս գետ, մենք կ'վազենք նրանց հետ:
Օրինեմ օրնենելու չես, անիծեմ անիծելու:
Օսկի անունը փուլ արաւ: